

Prawa sportowców i ich rola w związkach sportowych

*Akademia Zarządzania Sportem
3 października 2020*

- EU Athletes to organizacja założona w 2007, z siedzibą w Amsterdamie.
- Reprezentuje 38 stowarzyszeń zawodników i związków zawodowych z 17 europejskich krajów, 25 000 zawodników.
- Sporty takie jak siatkówka, piłka ręczna, rugby, futsal, hokej na lodzie, koszykówka, krykiet, kolarstwo, tradycyjne sporty irlandzkie, jak również indywidualne sporty Olimpijskie.
- Celem EU Athletes jest ochrona i propagowanie praw i interesów sportowców zawodowych w Europie.

Sportowiec zawodowy

„sport zawodowy” oznacza uprawianie sportu w taki sposób, w jaki świadczy się **pracę lub usługi za wynagrodzeniem**, bez względu na to, czy pomiędzy sportowcem zawodowym a odpowiednią organizacją sportową istnieje formalna umowa o pracę czy też nie.

‘Sportowiec zawodowy jest definiowany jako sportowiec który **osiąga dochody poprzez sport wyczynowy pozostając pod kierownictwem organizacji sportowej**, takiej jak klub lub związek sportowy. Ta definicja obejmuje: a) sportowców których jedyną działalnością zawodową jest sport, związanych umowa o pracę lub inna umowa z klubem b) sportowców którzy mogą wykonywać inna prace zawodowa, jednak spędzają znaczna ilość czasu trenując i biorąc udział w zawodach, w związku z czym uzyskują dochody; tacy jak sportowcy w niektórych dyscyplinach Olimpijskich.’

The background features a blue gradient at the top, transitioning to white. There are stylized, semi-transparent human figures in blue and white, suggesting a group or community. A large, white, curved shape, resembling a stylized 'C' or a protective shield, frames the central text.

1. PRAWA ZAWODNIKOW

Prawa zawodnika = prawa człowieka

‘Aktywność sportowa podlega prawu UE.’ *Biała Księga na temat Sportu*

‘**Przestrzeganie przepisów prawa powszechnie obowiązującego**, w tym w szczególności ustaw i rozporządzeń, jest warunkiem dobrego zarządzania w każdym obszarze.’ *Kodeks dobrego zarządzania w sporcie str. 10.*

‘Wszelkie ograniczenia w korzystaniu z praw i wolności uznanych w niniejszej Karcie muszą być przewidziane ustawą i **szanować istotę tych praw i wolności**. Z zastrzeżeniem zasady **proporcjonalności**, ograniczenia mogą być wprowadzone wyłącznie wtedy, gdy są **konieczne** i rzeczywiście odpowiadają celom interesu ogólnego uznawanym przez Unię lub potrzebom ochrony praw i wolności innych osób.’ *Karta Praw Podstawowych UE art. 52 § 1.*

Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w **ustawie** i tylko wtedy gdy są **konieczne** w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te **nie mogą naruszać istoty wolności i praw**. *Konstytucja RP art. 31 § 3.*

INTERNATIONAL
OLYMPIC
COMMITTEE

Athletes' Anti-Doping Rights Act

UNIVERSAL
DECLARATION
of **PLAYER RIGHTS**

Przykłady praw zawodników w kontekście sportu

- Prawo do uczciwego procesu
- Prawo do ochrony prywatności, prawo do ochrony danych osobowych
- Wolność słowa i ekspresji
- Wolność od dyskryminacji
- Prawa pracownicze
- Prawa ekonomiczne
- Prawo do reprezentacji

Prawa pracownicze (a Covid-19)

Według badania Związku Zawodowego Koszykarzy (Sierpień 2020)

- 2,5% zawodników zawodowych było zatrudnionych na umowę o pracę.
- 58% doświadczyło zaległości placowych, w tym 17% powyżej 3 miesięcy.
- 65% doświadczyło pozaumownych praktyk takich jak próby obniżenia wynagrodzenia
- Obniżenie wynagrodzenia lub rozwiązanie umowy z powodu kontuzji.
- Covid-19: W stosunku do 5% zawodników klub zrealizował w pełni wynikające z umowy zobowiązania finansowe w sezonie 2019/2020.

Prawo do rywalizacji – sprawa ISU przed Komisją Europejską

"Athletes, workers, citizens are perhaps less important than big corporations? We hope not."

www.ChanceToCompete.com

#ChanceToCompete

Art. 40 Przepis wykonawczy 3

Zawodnik, działacz lub inny personel ekipy, który uczestniczy w IO, może zezwolić na wykorzystanie swojej osoby, nazwiska, wizerunku lub wyników sportowych w celach reklamowych podczas IO, zgodnie z zasadami ustalonymi przez KW MKOl.

- Prawo do wizerunku i jego komercjalizacji
- Prawo do godziwego wynagrodzenia
- Prawo do udziału w zyskach, które pomaga generować
- Organizacje sportowe nie mogą nadużywać swojej dominującej pozycji ograniczając prawa ekonomiczne zawodników.

Wolność słowa i ekspresji

Art. 50 3 Karty Olimpijskiej

Na obiektach olimpijskich lub innych terenach, nie jest dozwolona żadnego rodzaju manifestacja lub propaganda o charakterze politycznym, religijnym lub rasowym.

**Jak związki sportowe mogą poprawić
ochronę praw zawodników?**

2. ROLA ZAWODNIKOW W ZWIĄZKU SPORTOWYM

Prawo do reprezentacji

- MKOL Deklaracja Praw i Obowiązków Sportowca: *Powołanej w wyborach reprezentacji zawodników w organizacjach sportowych Ruchu Olimpijskiego.*
- WADA Prawa sportowców w antydopingu, Część 2 **Zalecane prawa**: *Prawo do udziału w zarządzaniu i procesie decyzyjnym: Sportowcy powinni być konsultowani przy tworzeniu i zmianach praw antydopingowych, których muszą przestrzegać; jest to słuszne i uczciwe aby sportowcy mieli głos i prawo udziału w zarządzaniu jakakolwiek organizacji antydopingowej, której podlegają.*
- WPA Deklaracja Praw Zawodnika: Art. 6 Prawo do organizowania się i rokowań zbiorowych § 2. *Każdy zawodnik ma prawo założyć i wstąpić do związku zawodowego i stowarzyszenia sportowców dla ochrony swoich interesów. Art. 8 § 3 ...być reprezentowanym przez **wybrane przez siebie osoby i organizacje**...*

Wybrane różnice między komisjami zawodniczymi a związkami zawodowymi lub stowarzyszeniami zawodników

1. Forma organizacyjna
2. Zależność od związku sportowego
3. Członkowie, organy i władze
4. Działalność

Reprezentacja zawodników

Komisje zawodnicze

Stowarzyszenia i związki zawodników

The Cyclists' Alliance

Reprezentacja zawodników w Polsce

Komisje zawodnicze

Stowarzyszenia i związki zawodników

**STOWARZYSZENIE ZAWODNIKÓW
HOKEJA NA LODZIE**

National Sport Governance Observer – Polska

Table 1: Average scores of the surveyed European countries and Brazil on the 46 NSGO principles

Principle	BE (FL)	BR	CY	DE	DK	MNE	NL	NO	PL	RO	Avg
15. Athletes' participation	Red	Green	Red	Yellow	Yellow	Red	Green	Yellow	Red	Orange	Orange
46. Athletes' rights	Green	Orange	Red	Red	Orange	Green	Yellow	Green	Red	Orange	Orange

Not relevant	Not fulfilled	Weak	Moderate	Good	Very good
	0-19 %	20-39 %	40-59 %	60-79 %	80-100 %

0% ma strategie polityczne mające na celu zaangażowanie zawodników, wolontariuszy czy pracowników, podczas gdy większość ma takie strategie w stosunku do sędziów (83%) i trenerów (67%).

Dialog Społeczny

- DS jest pojęciem obejmującym całokształt wzajemnych relacji pomiędzy związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców. Obejmuje także ich stosunki (dwustronne lub trójstronne) z organami państwowymi, jak rząd i jego agendy, samorząd lokalny i inne instytucje państwowe.
- *‘W świetle rosnącej liczby wyzwań związanych z zarządzaniem w sporcie, dialog społeczny na poziomie europejskim może przyczynić się do rozwiania wspólnych wątpliwości pracodawców i sportowców, włącznie z rozwiązaniem problemu umów dotyczących warunków zatrudnienia i pracy w tym sektorze, zgodnie z przepisami Traktatu WE.’ Biała Księga na Temat Sportu, 2007*

Europejski sektorowy dialog społeczny

Sektor	Piłka nożna	Sport i aktywny wypoczynek
Pracownicy	FIFPro Europe	UNI Europa
Pracodawcy	ECA, EPFL	EASE
Komentarz	Zaangażowanie UEFA jako przewodniczącego	3 sub-sektory: Sport profesjonalny, non-profit, aktywny wypoczynek

OiRA tool – sport profesjionalny

 Europees Agentschap voor
veiligheid en gezondheid
op het werk

OiRA
Online interactive Risk Assessment

Zoeken

Nederlands

[Home](#) | [Wat is er nieuw](#) | [Risicobeoordeling](#) | [Micro- en kleine ondernemingen](#) | [OiRA & tools](#) | [Partners en OiRA-gemeenschap](#) | [Promotionele middelen](#)

Sport sector - professional sports

01/11/2015

The professional sports sector comprises many sub-sectors, such as handball, basketball, cycling, football (to only name a few). This tool includes general statements on either indoor or outdoor field sports, it further includes a section on water sports and on ice and snow sports. Beside covering a broad range of sports, the sector and accordingly the tool include a wide range of employees, not only including athletes but also coaches, referees, office workers, receptionists, ticket sellers, security guards, caretakers, maintenance workers, gardeners, kitchen staff, bartenders, club managers, operations managers, supporting staff, and many more. All of these can be volunteers as well.

Sector:

Sport - professioneel

Taal:

Engels

Land:

EU level

Kariera dwutorowa i rozwój osobisty

Przeciwdziałanie ustawiania meczy

The background features stylized human figures in shades of blue and white. The top half is a solid blue gradient, while the bottom half is white with a large, light blue curved band separating the two. The figures are composed of simple, rounded shapes, suggesting movement and human interaction.

Jak wzmocnić reprezentację i rolę zawodników w związku sportowym?

paulinatomczyk@euathletes.org

www.euathletes.org